

Πρόγραμμα Σεμιναρίου CLLD-LEADER-ΟΤΔ ΟΑΣΕ 3-2-2021	2
Περίληψη Σεμιναρίου ΟΤΔ ΟΑΣΕ 3-02-2021	3
Συμμετοχές Σεμιναρίου 2021-02-03 για έντυπο	16

Εξ' αποστάσεως σεμινάριο με θέμα

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER : ΣΥΜΒΟΛΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

στα πλαίσια της εμφύχωσης του ανθρώπινου δυναμικού της ΟΤΔ
και της αξιολόγησης του Τοπικού Προγράμματος CLLD/LEADER Παρνασσού –Οίτης

3 Φεβρουαρίου 2021 / Ώρα 9.00 πμ

8:50 -9:00	:	Είσοδος στο σύστημα
9:00 -9:10	:	Παρουσίαση συμμετεχόντων - Έναρξη Σιακαβέλλας Ιωάννης, Συντονιστής σεμιναρίου-Στέλεχος ΟΤΔ ΟΑΣΕ
9:10 -9:40	:	Το Πρόγραμμα LEADER : Σύμβολο Καινοτομίας και Ευρωπαϊκής Πολιτικής Για την Τοπική Ανάπτυξη Χατζαντώνης Δημήτριος, Δρ.Οικονομολογος– Σύμβουλος Αξιολόγησης Τ.Π. ΟΤΔ ΟΑΣΕ
9:40-9:45	:	Διάλειμμα – Ηλεκτρονικός καφές
9:45 -9.55	:	Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες
10.00-10.35	:	Κύκλος Απαντήσεων από τους συμμετέχοντες
10:40 – 11:00	:	Παρεμβάσεις από στελέχη ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020
11:00 –11:45	:	Παρεμβάσεις Συμμετασχόντων - Ελεύθερη συζήτηση
11:45 – 12.55	:	Σύνοψη σεμιναρίου

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER : ΣΥΜΒΟΛΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Σεμινάριο σε στελέχη της ΟΤΔ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ-ΟΙΤΗ (ΟΑΣΕ) ενόψει της διαδικασίας αξιολόγησης του τοπικού προγράμματος Leader

3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2021

Εισηγητής : Δημ. Χατζαντώνης – Δρ. Οικονομολόγος

ΑΝΑΓΚΗ, ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

- Το κανονιστικό πλαίσιο για την υποχρέωση εκπόνησης δράσης για την αξιολόγηση
- Οι «πραγματικοί» λόγοι για την ανάγκη αξιολόγησης του προγράμματος CLLD/Leader
- Ιστορική διαδρομή των προγραμμάτων Leader στην ΕΕ
- Η προστιθεμένη αξία της προσέγγισης Leader: βάση για την αποτίμηση του προγράμματος
- Η κοινωνία των πολιτών απέναντι στις προκλήσεις CLLD/Leader και το τρίτο μάτι (διεθνείς οργανισμοί)

Α. ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ CLLD/LEADER

- Υποχρεώσεις που προκύπτουν από τους Κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων και Εγκυκλίου ΥΠΑΑ (Κανονισμός 1303/13, Εγκύκλιοι Μ 19...)
- Κατευθύνσεις αξιολόγησης από την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-20 (Μονάδα Αξιολόγησης και Θεσμικής Υποστήριξης)
- Τα εγχειρίδια: Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση του Leader (European Evaluation Helpdesk) και Εγχειρίδιο για τις ΟΤΔ (FARNET)

Β. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ LEADER ΣΤΗΝ ΕΕ

- Η προϊστορία: Leader I: πρώτη εμφάνιση το 1991 ως Κοινοτική Πρωτοβουλία (Δεσμός Μεταξύ Δράσεων Ανάπτυξης Υπαίθρου) και ως αποτέλεσμα πρωτοβουλιών σε επίπεδο E.C και OECD για την τοπική ανάπτυξη
- Πρώτες κινήσεις και οι θεσμικοί πρωτεργάτες (Τοπικές Πρωτοβουλίες για την Απασχόληση κλπ: S.Gaudenzi, M. Laine, J.Morley, E.Andrieu)
- Leader I (1991-93, 217 ΟΤΔ): καινοτομία ρήξης (top down VS οριζόντιες πολιτικές γεννεσιουργές δεσμών φορέων, τομέων, περιοχών)

Συνέχεια.....

- Leader II (1994-99, 102 Ε.Π.): Αποκρυστάλλωση των 7 κριτηρίων της μεθόδου leader (χωρική προσέγγιση-εκ των κάτω-Συνεργασία Δ&Ι- ολοκληρωμένη πολυτομεακή προσέγγιση- καινοτομία-δικτύωση- τοπική διαχείριση πόρων)
- Συμπληρωματικά στοιχεία (1:ενσωμάτωση στον προγραμματισμό των ΔΤ, 2: πέραςμα ευθύνης στις εθνικές/περιφερειακές αρχές, 3:το Παρατηρητήριο ως εργαλείο δικτύωσης ΟΤΔ, 4: Διακρατική Συνεργασία)
- Νέα κράτη-μέλη (1995), νέες συνήθειες, νέες προσεγγίσεις (Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία: π.χ. τα αγροτικά κοινοβούλια (συγκρότηση του Ευρωπαϊκού Α.Κ. το 2013)

Συνέχεια.....

- Leader + (2000-2006): τα 7 κριτήρια αναγκαία όχι όμως επαρκής συνθήκη: η ανάγκη μιας τοπικής στρατηγικής στρατηγικής γύρω από ένα θέμα «συσπείρωσης»
- Όλες οι αγροτικές περιοχές επιλέξιμες
- Το κριτήριο «καινοτομία» συνδυάζεται με την έννοια «αιιφορίας»
- Θέματα προτεραιότητας γενικότερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
- Περιορισμοί στην εταιρική σχέση (πλειοψηφία στην εταιρική σχέση οι ΙΦ και Ενώσεις Πολιτών)
- Συνεργασία μεταξύ αγροτικών περιοχών

Συνέχεια.....

- 2007-13 :το Leader Οριζόντιος Άξονας του ΠΑΑ (4^{ος})-5% των ΠΑΑ μία τομή στα 27 χρόνια ιστορίας του προγράμματος (το leader ενσωματώνεται στον 2 πυλώνα της ΚΑΠ (ανάπτυξη αγροτικών περιοχών)
- Συνδιάσκεψη του Παρατηρητηρίου Leader στην Évora (Πορτογαλία) το 2007 (σκεπτικισμός για την ενσωμάτωση στα ΠΑΑ: κιβωτός του Νόε ή Βαβυλώνιος φυλακή;)
- Κρίσιμο ερώτημα: πετύχαμε να κάνουμε leader το mainstream ή το αντίστροφο; (το leader μια κλασσική γραμμή χρηματοδότησης)
- Και όμως το leader έχει να επιδείξει σημαντικές επιτυχίες: οι ποικίλες μορφές τουρισμού της υπαίθρου, τα τοπικά δίκτυα διανομής, τα μπιστρό του χωριού, τα γεωπάρκα (διεθνές δίκτυο)..

Γ. Να μείνουμε λίγο στην Ένορα...ένας σταθμός για το LEADER: που βρισκόμαστε;

- Η συνδυασμένη θέαση της μεθόδου leader με ιστορικές ανάγκες των περιοχών (ενίσχυση ταυτότητας, ενδυνάμωση πληθυσμού, διαμοιρασμός ρόλων, οικοδόμηση οράματος), μας θυμίζει τα 7 θεμέλια της τοπικής στρατηγικής
- 1. Η χωρική κλίμακα (τάση μεγέθυνσης η συγχώνευσης περιοχών απότοκος της ενσωμάτωσης στα ΠΑΑ)
- 2. Η αξιοποίηση τοπικών γνώσεων και δεξιοτήτων (glocality)
- 3. Προσβάσιμη χρηματοδότηση στην κάτω κλίμακα (ΟΤΔ-ΕΦΔ-ΥΠΑΑ: η δύσκολη εξίσωση)
- 4. Η σχέση ΟΤΔ με περιφέρεια και κράτος (η πραγματική αποφασιστική αρμοδιότητα)
- 5 Αναζήτηση συνεργειών και δεσμών: το ξεχασμένο γράμμα L
- 6.Έμφαση στην κοινωνική καινοτομία (ορισμοί στο σχέδιο SIMRA – HORIZON)
- 7. Η υποχώρηση της ευρωπαϊκής διάστασης (απομάκρυνση των αγροτικών κοινωνιών από την ευρωπαϊκή προοπτική, η εξαέρωση των διακρατικών συνεργασιών)

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ 14-20 και μετά: Η ΜΕΘΟΔΟΣ LEADER ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΔΕΤ

- Η αποθέωση των τοπικών εταιρικών σχέσεων (CLLD παντού..)
- Απαίτηση κινημάτων της κοινωνίας των πολιτών (η πλατφόρμα ARC 2020)
- ELARD: η δήλωση στο Tartu για την περίοδο 21-27 (Μία μοναδική Αρχή Υλοποίησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο)
- Ευρωπαϊκό Αγροτικό Κοινοβούλιο: η δήλωση στο Venhorst (Ευρωπαϊκό Ταμείο CLLD)
- Πρόοδος και τολμήματα από κράτη-μέλη (Σουηδία: 1 μοναδικός ΕΦΔ για όλα τα CLLD)
- Μεγάλο πρόβλημα η μεταφορά τεχνογνωσίας στα αστικά CLLD

Τι γνωρίζουμε για την περίοδο 21-27;

- Σχέδιο Κανονισμού Γ.Τ. και Τ.Α. (5% των πόρων ΠΑΑ στα Leader)
- 6% των πόρων των ΕΔΕΤ προορίζονται για τοπικές εταιρικές συμφωνίες μέσω διαφόρων εργαλείων τύπου CLLD και διοικητική απλοποίηση
- Μεγάλο πρόβλημα οι επικαλύψεις (γεωγραφικές και στρατηγικής) Leader με αστικά και περιφερειακά CLLD
- Δυνατότητα για τις ΟΤΔ να ανακτήσουν την πλήρη ευθύνη διαχείρισης της χρηματοδότησης leader

Δ. Η ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ LEADER:

Δ.1 Κοινωνικό Κεφάλαιο	-Τοπική διαβούλευση -Τοπικοί δεσμοί -συμμετρική πληροφόρηση/συμμετοχικές αποφάσεις - συλλογικότητα
Δ.2 Τοπική Διακυβέρνηση	Ευθύνη τοπικής στρατηγικής (η λογική παρέμβασης: ανάγκες-επενδύσεις-αποτελέσματα)
Δ.3 Καλύτερα Επενδυτικά Σχέδια	-γειτνίαση ΟΤΔ/επενδυτών -πληρότητα σχεδίων -παρακολούθηση υλοποίησης

Ε. Η τρίτη ματιά: αξιολόγηση του ελληνικού LEADER από διεθνείς οργανισμούς (ΟΟΣΑ)

- Κυριαρχία των προγραμμάτων από φορείς των ΟΤΑ (συμβολική συμμετοχή του ΙΤ)
- Δυσχερής η πολυτομεακή προσέγγιση (υπάρχουν τομεακά στεγανά)
- Μικρή συμβολή στη βελτίωση/μεγέθυνση των ΜμΕ της περιφέρειας
- Ελάχιστες επιχειρηματικές συνεργασίες (και οι ελάχιστες θνησιγενείς περίπτωση του Finest Greek Tastes)
- Η πολιτική ανάπτυξης της υπαίθρου αποσπασματική και ελάχιστα σφαιρική (χωρίς σφαιρική αντίληψη και πολιτική τα Leader παραμένουν κολοβά)

Καλή δύναμη και ενέργεια για την συνέχεια

Δ. ΧΑΤΖΑΝΤΩΝΗΣ

Σύμβουλος Αξιολόγησης CLLD/LEADER Παρνασσού-Οίτης

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Ονοματεπώνυμο	Φορέας (ΟΤΔ)
Σωτηροπούλου Δροσούλα	ΟΤΔ ΟΑΣΕ / Αρχιτέκτων Μηχανικός
Κατερίνα Αργυροπούλου	ΟΤΔ ΟΑΣΕ / Γεωπόνος
Πηνελόπη Πατρινού	ΟΤΔ ΦΩΚΙΚΗ / Πολ. Μηχανικός
Χρήστος Γάτος	ΟΤΔ ΦΩΚΙΚΗ / Γενικός Διευθυντής
Αθηνά Χριστοδούλου	Συνεργάτης Δήμου Δελφών Εργων LEADER / Μηχ/γος Μηχανικός
Μούρτικας Δημήτρης	ΟΤΔ Νότιας Εύβοιας-Σκύρου / MSc Γεωπόνος
Μαρούλης Σπύρος	ΟΤΔ Νότιας Εύβοιας-Σκύρου
Βασιλική Σιασιάκου	Συνεργάτης ΟΑΣΕ / Οικονομολόγος - MSc Περιφ. Ανάπτυξη
Ρούλια Ευαγγελία	Εξωτερικός Συνεργάτης ΟΑΣΕ / MSc Γεωπόνος
Δαλαρούγκα Ηλιάννα	Οικονομολόγος / Σύμβουλος Τοπικής Ανάπτυξης
Ιωάννης Σιακαβέλλας	ΟΤΔ ΟΑΣΕ / Περιβαλλοντολόγος MSc
Κατσιρμά Ανθή	Μον.Θεσμικής Υποστήριξης & Αξιολόγησης ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020
Μιχαήλ Γραβριέλα	Μον.Δικτύωσης & Δημοσιότητας ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020
Μακρανδρέου Μαρία Χριστίνα	Προισ. Μονάδας Δικτύωσης-Δημοσιότητας ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 - Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ) - MSc Αγροοικονομολόγος
Αποστολόπουλος Κώστας	ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2021 / MSc Γεωπόνος
Κατσούπης Γεώργιος	ΕΥΕ ΠΑΑ / MSc Γεωπόνος
Δημήτρης Χατζαντώνης	Σύμβουλος Αξιολόγησης CLLD/LEADER ΟΤΔ ΟΑΣΕ / Δρ. Οικονομολόγος
Βασίλης Τσιτσιρίγκος	ΟΤΔ ΟΑΣΕ / Οικονομολόγος